

JAUME BARTUMEU CASSANY
Excap de Govern

El pressupost 2024 beneït per tothom

Tanmateix, es manté l'amenaça de l'endeutament públic

La tramitació del projecte de pressupost pel 2024 farà història en el Consell General constitucional: és la primera vegada que cap grup parlamentari de l'oposició ha presentat una esmena a la totalitat al projecte de Pressupost del Govern.

El pressupost és l'eina bàsica d'orientació de la política de la majoria i precisament per això l'oposició, a Andorra i arreu dels països democràtics, esmena a la totalitat el pressupost per poder exposar i argumentar propostes alternatives.

Votar el pressupost és una de les prerrogatives essencials dels parlaments, en un règim democràtic. Per això els grups parlamentaris de l'oposició anualment, amb el debat de les seves esmenes a la totalitat, escenifiquen la confrontació democràtica al Consell General, plantejant una proposta alternativa.

Enguany no serà així i el debat de totalitat no serà res més que l'aprovació anticipada del Pressupost perquè, sense esmena a la totalitat, hi quedaran ja aprovats els topalls d'ingressos i de despeses de l'Estat. Les esmenes a l'articulat només seran una mena de maquillatge final.

La incomprendible passivitat de l'oposició fa més evident l'amenaça que representa per a la cohesió social del país la persistència del dèficit públic i el consegüent augment de l'endeutament de l'Estat.

El setembre de l'any passat, en el *Quadern* del Centre d'Estudis Socialdemòcrata (CERES) escrivia que l'augment sobtat de

la inflació i de les taxes d'interès posaria en evidència el cul-de-sac del diner màgic que ens havia volgut vendre el ministeri de Finances.

La preocupació pel nivell de deute públic no està arrelada entre els governants, que estan més centrats en satisfer les demandes de la gent, pensant en les properes eleccions, que no pas per assegurar el sanejament dels comptes públics.

Augmentar la despesa pública sense pensar que les necessitats de la societat s'han de pagar amb la riquesa que es genera i no pas endeutant-se és una temeritat. Finançar-ho amb crèdits suposa hipotecar les futures generacions. La construcció de la unitat nacional que el país necessitarà

Les màximes de bona governança han estat menystingudes i bandejades

a l'hora d'encarar l'aplicació de l'acord d'associació amb la Unió Europea ha de passar per una gestió més raonable –i raonada– de les finances de l'Estat.

Al capdavant hi ha dos principis prou senzills en les finances públiques: vincular la despesa pública a les possibilitats de recaptació tributària i acudir als préstecs únicament en el cas de despeses excepcionals el cost de les quals es pot legítimament repercutir sobre les generacions següents.

Aquestes màximes assenyades de bona governança han estat primer menystingudes i tot seguit bandejades.

Les condicions financeres extremadament facilitadores dels darrers anys, amb una taxa d'interès gairebé nul·la, han incitat els executius successius a acudir sense límit a l'endeutament.

Malgrat un endeutament molt gran el pes del servei del deute, la càrrega financera per pagar els interessos del deute, era feble.

La inflació ha liquidat aquesta etapa d'alegria financera inconsistent.

Les taxes d'interès ja ultrapassen les perspectives de creixement del país per la qual cosa el servei del deute, la càrrega financera que l'Estat andorrà haurà de suportar per pagar els interessos dels més de 1.300 milions d'endeutament, es posarà ràpidament pels núvols.

La sacsejada s'anuncia violenta i farà necessària una profunda i difícil reforma de l'àmbit d'acció de l'Estat i el retorn de les velles lliçons de gestió assenyada i prudent de les finances públiques.

Observant el pressupost pel 2024 –aquest que ningú al Consell General ha volgut esmenar a la totalitat– sembla que el Govern s'inspira en el capteniment d'un personatge d'una obra de Marcel Proust que, assabentant-se de la mort d'un prop parent, no renuncia a una festa a la qual acudia i, entrant al vehicle que l'esperava, diu: "S'ha mort? No, home, no, en aquests casos sempre s'exagera."